

X-O grafieken

Ook X-O grafieken zijn enkel op koersen gebaseerd, maar de koersbewegingen worden hier in zekere zin gefilterd. Kleinere koersbewegingen worden buiten beschouwing gelaten. Bijgevolg zullen er op deze grafieken relatief minder aankoop- of verkoopsignalen gevormd worden, maar de signalen die hier ontstaan, zullen veel krachtiger zijn.

Opbouw van een X-O grafiek

Een X-O grafiek bestaat uit kruisjes en nulletjes.

De kruisjes duiden de stijging aan, terwijl de nulletjes op dalende koersen wijzen. Meestal wordt er naar gestreefd om met 3 kruisjes of 3 nulletjes een koersbeweging van ongeveer 5% aan te duiden. Om een beweging van 5% op 3 blokjes aan te duiden, moet elk blokje dus zo'n 1,6666 % weergeven. Dit wordt de box-size genoemd.

Een trendommekeer wordt pas aangeduid wanneer u na een daling 3 kruisjes omhoog kan plaatsen, of wanneer u na een stijging 3 nulletjes naar beneden kan plaatsen. Dit heet de reversal. Hierbij zal u na een stijging, aangeduid door een verticale rij kruisjes, het eerste nulletje één vakje lager starten dan het hoogste kruisje. Na een daling, aangeduid door een verticale rij nulletjes, wordt de x in de volgende kolom één vakje hoger getekend dan de laatste nul.

Zodra u een nieuwe richting bent ingeslagen door 3 kruisjes of 3 nulletjes te plaatsen, mag u in deze richting per vakje verdergaan tot er een nieuwe richting ontstaat met een beweging van zowat 5%.

Naargelang van het karakter van het aandeel mag er soms wel van de gewone box-size afgeweken worden. Zo zal de X-O grafiek van een zeer volatiel aandeel soms ook met een box-size van 3 maal 1,6666 nog kleinere ondergeschikte bewegingen weergeven. Deze kunnen dan bijvoorbeeld weggefilterd worden door een grotere box-size te nemen, bijvoorbeeld een box-size van 2,5%, waarbij een

reversal pas ontstaat na een ommekeerbeweging die minstens 7,5% ver is gegaan. In plaats van de box-size te vergroten, kan eventueel ook de reversal verhoogd worden van 3 naar bijvoorbeeld 4 of 5. Bij een zeer stabiel aandeel dat meestal slechts kleine koersbewegingen kent, zal de box-size soms best wat verkleind worden. Bij een box-size van 1% zal de koers slechts 3% in de tegengestelde richting moeten evolueren vooraleer een reversal kan aangeduid worden. Ook de reversal kan eventueel teruggebracht worden naar 2.

Met de huidige software voor technische analyse is het geen probleem om de box-size en reversal nauwkeurig in te stellen, zodat er bijvoorbeeld een schaalindeling ontstaat met 1,6666% per vakje. Aanvankelijk waren X-O grafieken echter vooral populair bij de particuliere belegger die hiermee een instrument had dat niet te veel tijd en nauwkeurig tekenwerk in beslag nam. Voor de box-size die bij het manuele tekenwerk wordt gebruikt, werd er natuurlijk met een eenvoudiger indeling gewerkt. Een voorbeeld van een mogelijke indeling:

Koersen	box-size
1-25	0,2
26-60	0,5
61-150	1,0
151-300	2,0
301-800	5,0
801-2000	10,0

We merken op dat de horizontale as geen tijdsaanduiding geeft. De lengte van de grafiek is afhankelijk van de volatiliteit van het aandeel. Soms wordt de tijd wel aangeduid door in plaats van een X of een O de eerste letter of het eerste cijfer van de maand te plaatsen.

De koersformaties die we op de X-O grafiek terugvinden, zijn dezelfde als deze van de lijngrafiek. Alleen kleinere bewegingen zoals vlaggen, wimpels, kleinere W- of M-figuren of een afgeronde top of bodem zullen op de X-O grafiek dikwijls niet of nauwelijks tot uiting komen.

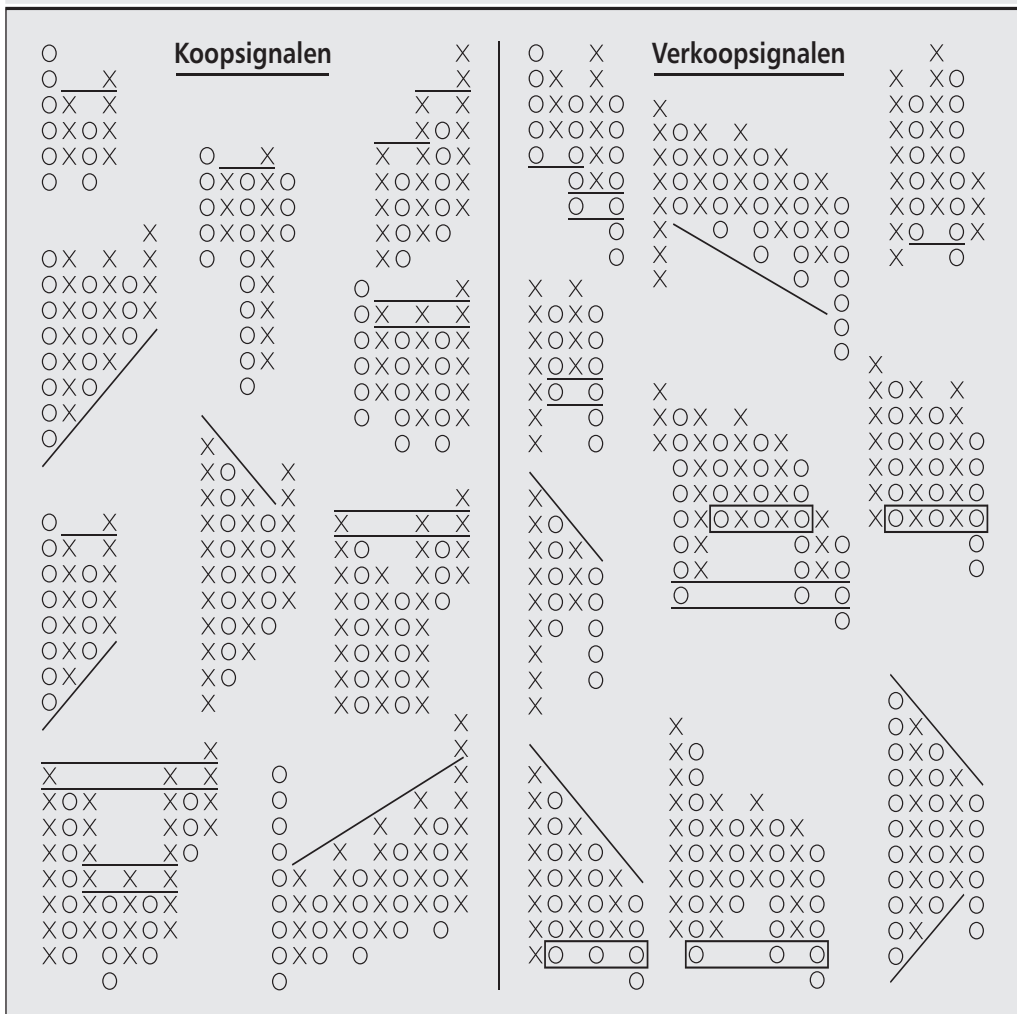
De belangrijkste signalen zijn de dubbele top of de dubbele bodem en vooral de 3-top of de 3-bodem uitbraak.

Bij de trendlijnen is vooral de 45° lijn belangrijk. Als u vanuit een bodem de O en de X met elkaar verbindt, ontstaat er een stijgingssteunlijn die heel

lang als steun kan fungeren. Omgekeerd ontstaat een sterke dalingsweerstandslijn door vanuit een top de X en de O met een lijn te verbinden.

Koopgelegenheden ontstaan in de buurt van de 45° steunlijn.

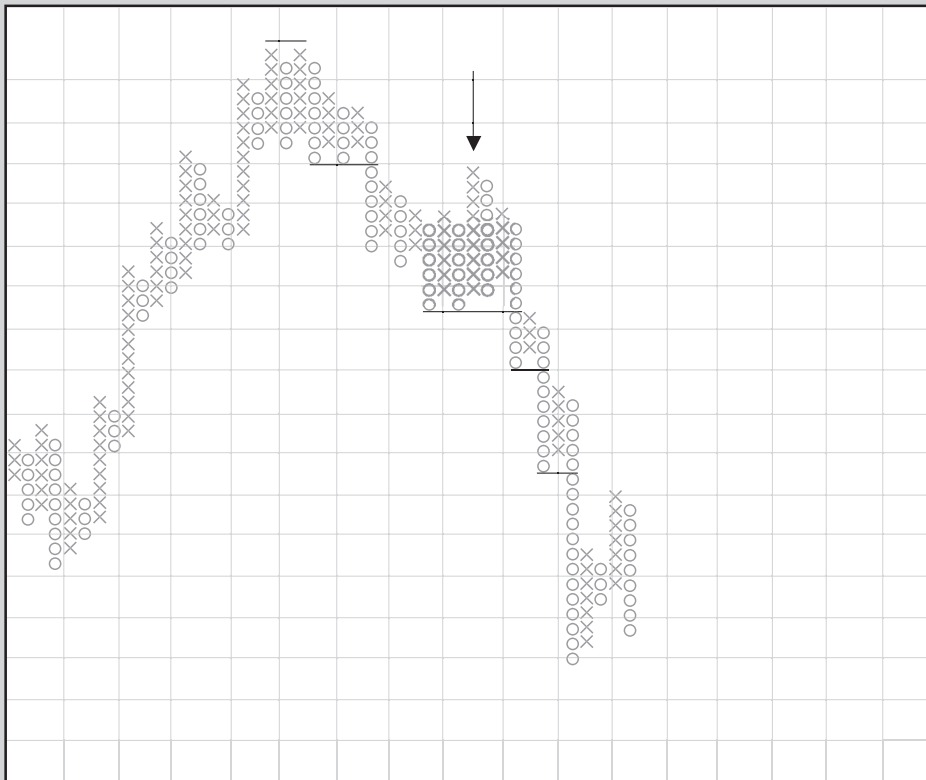
Een overzicht van de aankoopsignalen en de verkoopsignalen

U kan een stop-loss instellen als de koers onverwacht onder de steunlijn daalt. U kan ook tussen-

tijds winstnemen als de koers te ver van de steunlijn verwijderd is.

Numico

Op deze X-O grafiek zien we de stijgende trend eindigen met een dubbele top. Een dergelijke figuur kan een verkoopssignaal zijn en moet dus zeker al tot voorzichtigheid aanmanen. Na de dubbele top gaat de kolom nulletjes voor het eerst sinds geruime tijd onder een voorgaande kolom nulletjes. Voorlopig houdt de

steun rond 54 euro nog stand, maar zodra er op dit niveau een 3-bodem wordt doorbroken, ontstaat er een duidelijke trendommekeer. Het doorbroken steunniveau wordt een weerstandzone. Dit blijkt opnieuw nadat er op 47 euro een 3-bodem wordt doorbroken.